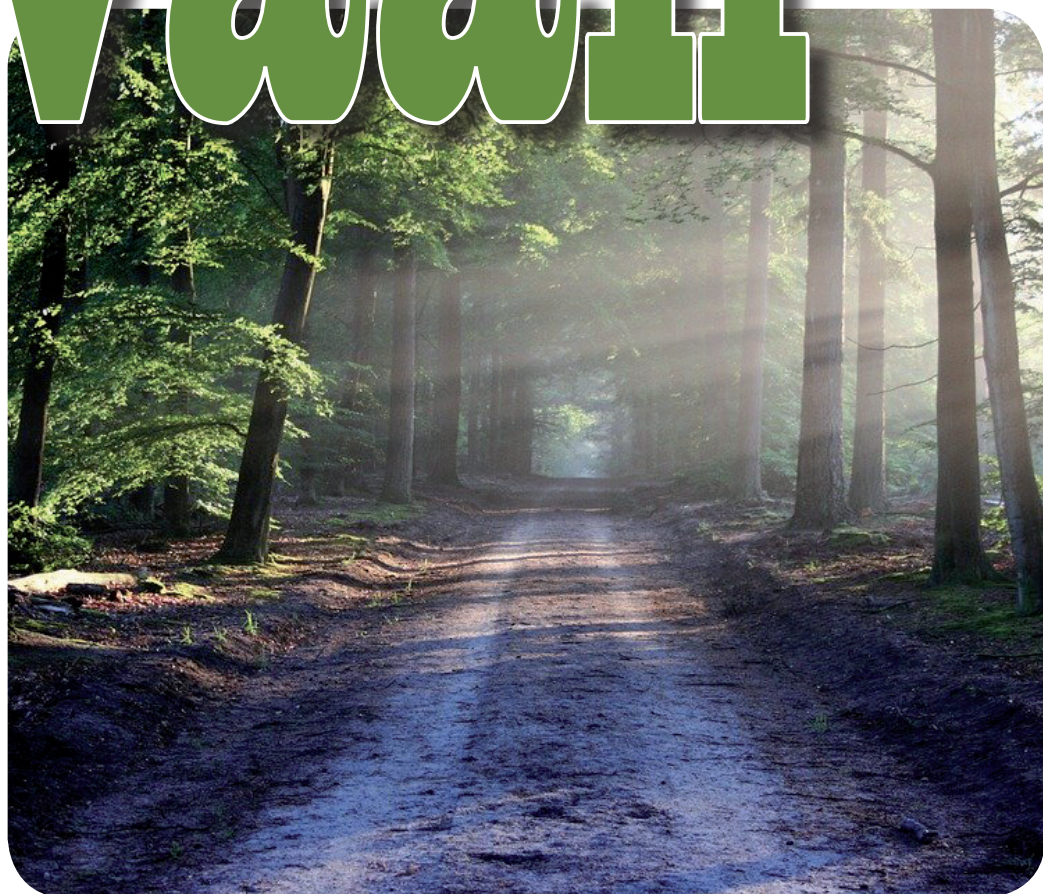

de hervormde

80^e jaargang · nr 9 · november 2020

vaan

Orgaan van de Bond van
Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

● Oude paden, nieuwe wegen	blz. 3
● De Grote Verzoendag	blz. 5
● Liefdesleven	blz. 8
● Toerustingsmorgen	blz. 12

Ds. J.H. Lammers

• *Van de voorzitter*

Corona

We zagen het allen aankomen toen het aantal besmettingen bleef stijgen en steeds meer maatregelen nodig waren. Een gedeeltelijke lockdown was uiteindelijk het gevolg. Hoe het bij het verschijnen van dit nummer van de Hervormde Vaan is, is onbekend. De angstige gevoelens van het voorjaar keerden terug. We bidden dat de kracht van het coronavirus mag verminderen en dat er spoedig een vaccin mag komen. In een boek van John Piper getiteld *Het coronavirus en Christus* las ik dat de Heere ons in deze tijd laat zien dat Hij soeverein is en ons niets verplicht is. Hij staat in Zijn soevereiniteit boven het coronavirus en boven mijn leven. Hij zou het virus kunnen stoppen, maar doet het niet. Welke bedoeling heeft Hij? Het is voor ons verborgen. Zijn wegen zijn anders dan onze wegen. We houden eraan vast dat Hij alles doet medewerken ten goede. Hij is Degene Die het gevaar op dit moment niet wegneemt, maar ons wel in de kracht van het virus ondersteunt zodat we het vol kunnen houden. Laten we ons in onze nood wenden tot Hem!

Terugblik toerustingsdag

We zien terug op een goede digitale toerustingsdag op zaterdag 31 oktober in Ridderkerk. Het thema was: de vrijheid van een christen. Mijn openingswoord is in dit nummer afgedrukt. Prof. J. Hoek en ds. M. K. de Wilde gaan in op vragen die gemaild zijn. Kon u de toerustingsdag niet meemaken? Het is na te zien op de website van onze mannenbond. Boekjes met de referaten zijn te bestellen bij onze tweede secretaris. Ik wens u toe dat de vrucht van de dag is dat u ervaart wat het is om te leven in 'de vrijheid van de kinderen van God'.

• De kopij voor het december-nummer moet vóór 20 november bij de drukker (info@boutdruk.nl) aanwezig zijn.

• *in dit nummer*

Van de voorzitter.....	2
Meditatie	3
Bijbelstudie o.t.....	5
Bijbelstudie n.t.....	8
Toerustingsmorgen vragen/antwoorden	12
Organisatienieuws.....	14
Overlijdensberichten.....	15
Gedicht.....	16

Adres administratie:

Hervormd Bonds bureau, Beatrixstraat 20a,
3862 DB Nijkerk • T 033 - 2456699

Email: bonds bureau@solconmail.nl

Bankrek.nr. NL08RABO0377871559

t.n.v. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Openingstijden Hervormd Bonds bureau:

Maandag en donderdag van 8.30-12.00 uur.

Dinsdag, woensdag en vrijdag gesloten.

Oude paden, nieuwe wegen

Zo zegt de HEERE: Ga staan op de wegen, en zie, vraag naar de aloude paden, waar toch de goede weg is, en bewandel die. Dan zult u rust vinden voor uw ziel....

(Jeremia 6: 16)

In de provincie Friesland is sprake van een project, genaamd Oude Paden, Nieuwe Wegen. Het Friese landschap kent een netwerk van oude wegen en paden: handelsroutes, kerkenpaden, dijken, spoor- en tramwegen, maar ook allerlei informele paden die toegang gaven tot akkers en boerderijen. Als zo'n pad of weg er eenmaal was, dan ontstonden langs die route steeds weer nieuwe wegen. De wegen vertellen ons over het doen en laten van de mensen gedurende 3000 jaar. Ook vandaag mag via de oude en nieuwe wegen gebruik worden gemaakt van het landschap.

Oude paden

Jeremia spreekt over het landschap van God. Hij zegt: 'Ga staan op de wegen en zie'. Dit is een oproep om goed te overdenken op welke weg je gaat. Hoe sta je tegenover God? Je staat als het ware op een kruispunt. Welke kant ga je op? De Heere beveelt Jeremia de goede kant op te gaan: 'Vraag naar de aloude paden, waar toch de goede weg is'.

Met deze paden worden bedoeld de paden van het geloof, waarin de vaders van Israël al vele eeuwen gelopen hadden. De paden van Abraham, Izaäk en Jacob. Van het verbond dat Hij heeft opgericht. De paden van Mozes, Jozua en Samuel. De paden van David, Salomo en Hizkia. De paden van de wet

die God bij de Sinaï bekend gemaakt heeft. Het is niet in de mode om op oude paden te wandelen. Je wordt al snel uitgemaakt voor ouderwets en conservatief. Beter is om het woord vernieuwing als uitgangspunt te nemen. Wat we vandaag nodig hebben, is echter het eenvoudige onderwijs van de oude paden, zoals dat in de bijbel tot ons komt. Niet alleen in het Oude Testament, maar ook in het Nieuwe Testament.

Wat is de kern? Jezus zegt echter: 'Ik ben de Weg, de waarheid en het Leven'. Hij is de Middelaar tussen God en zondige mensen. Hij heeft de plaats van hen ingenomen. Hij is gestorven voor onze zonden en Hij is opgestaan voor onze rechtvaardiging.

Nieuwe wegen

Laten we letten op de geloofsgetuigen uit het Oude Testament en op de apostelen die door hun eenvoudige prediking van Christus de wereld op hun kop hebben gezet. Laten we letten op de kerkvaders uit de vroegchristelijke kerk, op de hervormers uit de tijd van de Reformatie: Luther, Calvijn en anderen met hen en na hen. In elke tijd moet het landschap van Gods heilsplan worden ontdekt. We mogen nieuwe wegen ingaan vanuit het ontdekken van de oude paden. Worden we vandaag anders zalig dan in de tijd van de reformatie en in de tijd van de bijbel? Nee,

het is altijd door de ene Naam die onder de hemel gegeven is. De naam van Jezus Die met ons begint en ons vasthoudt tot het einde toe. Buiten Hem zijn er alleen maar doodlopende wegen.

Wandelen

Het is een voorrecht voor ons om te weten dat de oude paden er zijn. Het is niet genoeg. We hebben op die paden te wandelen. De bijbel spreekt eerlijk over twee wegen: de brede weg die tot het verderf leidt en de smalle weg die tot het leven leidt. Hoe wandelen we op de smalle weg? Als we ons voor de heilige God verootmoedigen en leren geloven in de Heere Jezus Christus. Wanneer we op deze weg mogen wandelen, verwonderen we ons over de uitzichten en vergezichten van het landschap van God. Er is veel te zien en te ontdekken. In het heilsplan van de Heere mogen we ons verblijden. We mogen ons recreëren. We ontvangen rust. Dat lezen we in de tekst: 'Dan zult u rust vinden voor uw ziel'.

Rust

Er is veel onrust in de wereld ten gevolge van de zonde. Veel mensen leven in stress. Het woord burn-out wordt vaak gehoord. Er is onrust in deze coronatijd. Zal ik besmet worden? Zal de kracht van het virus verminderen? De Heere Jezus zegt: 'Kom naar Mij toe allen die vermoeid en belast bent, en Ik zal u rust geven' (Matth. 11: 28). Er staat niet: De Heere kan rust geven. Ook niet: Hij wil rust geven. Er staat: Hij zal rust geven. We hoeven er niet aan te twifelen dat Hij doet wat Hij zegt. De rust die de Heere schenkt komt voort uit het besef dat alle zonden vergeven zijn en dat we mogen leven in de vrijheid van de kinde-

ren van God. De wereld en de duivel roepen het ons toe: Zoek de rust toch in de dingen die je ziet met je ogen. Dat geluk is echter vergankelijk. Eenmaal gaat het voorbij. De geloofsrust is vast. Dat komt omdat het is gegrond op dingen die we niet zien. Het is gefundeerd in Gods beloften. De rust kan niet van ons worden afgenomen door vijanden. De rust blijft, waar een ernstige ziekte het leven sloopt of de dood binnentreedt. De rust blijft in de tegenspoeden van het leven. Deze rust ontvangen we, wanneer we ons voortdurend bevinden in het landschap van God. De Heere leidt over de oude paden, de oude beproefde leer. Vanuit de oude paden mogen er telkens weer nieuwe wegen zijn. We mogen gaan langs een verse en levende weg (Hebr. 10: 20).

Toekomstgericht

Zijn mensen die wandelen op oude paden niet star? Nee. Zij komen niet op voor het oude om het oude. Mensen die de oude paden bewandelen zijn de meest progressieve mensen die er zijn. Ze zijn vanuit Gods werk in het verleden bezig met de toekomst. Hun verlangen gaat uit naar de dag dat ze de vermoeiende reis van het leven mogen beëindigen en ze mogen neerzitten in het Koninkrijk van God, waar de Heere de tranen van de ogen afwist.

Oproep

Er valt alles voor te zeggen het pad te gaan dat de Heere wijst. Zal het volk het doen? Het volk dat gehoord heeft naar de oproep van Jeremia, antwoordt: 'Wij zullen daarin niet wandelen'. Onbegrijpelijk. Het volk is hardnekkig en ongehoorzaam. Het onderdeel van de ballingschap is gekomen over het volk. Wie vandaag in ongeloof leeft en

volhardt, zal in hetzelfde oordeel vallen als Israël.

Reformatieherdenking betekent voor ons schuldbelijdenis en verootmoediging. Maar ook een nieuw vertrouwen en een nieuwe gehoorzaamheid. We wekken elkaar telkens op om op de oude paden te wandelen. Ons gebed is dat het Woord van God steeds nieuw mag zijn, ook in de eenentwintigste eeuw en dat het zeggenschap mag hebben over ons leven, over de Kerk en over ons volk.

God is betrouwbaar

Kunnen we ervan op aan? Ik lees: 'Zo zegt de HEERE'. De Naam HEERE is de Naam van Hem Die een verbond heeft opgericht met ons en ons nageslacht. Zijn Naam betekent dat Hij de Getrouwe is. Wij en onze kinderen verbreken van onze kant het verbond van God. Hij verbreekt Zijn verbond niet. Zijn Naam wijst ons op Zijn betrouwbaarheid. Op Zijn Naam hopen we. Zijn Naam is tot onze vreugd nabij, nu en tot in der eeuwigheid.

Ds. J.P. Nap

• *Bijbelstudie o.t.*

De Grote Verzoendag

Leviticus 16

Dit hoofdstuk is voor u vermoedelijk het meest bekende van dit bijbelboek. Als u wel eens een preek uit Leviticus hebt gehoord, dan vermoedelijk uit dit hoofdstuk over de Grote Verzoendag. Dit is in het Hebreeuws 'Jom Kippoer', hoewel dit letterlijk 'Verzoendag' betekent, welke naam in 23:27, 28 voorkomt. Een centrale dag en een centraal feest in Israël. Een duidelijke heenwijzing ook naar Christus en Zijn offer op Zijn Grote Verzoendag, de Goede Vrijdag. Het gaat om de verzoening van alle zonden.

Vraag 1

1. De Grote Verzoendag bepaalt ons bij het grote offer van Christus. In de brief aan Hebreëen wordt dit heel duidelijk. Lees Hebr. 10:10-14 en mediteer hierover met elkaar.

Vers 1-2 - Terugkoppeling

In vers 1 wordt teruggegrepen op hoofdstuk 10:1 en 2, de geschiedenis over de dood van Nadab en Abihu (zie septembernr.).

Deze laat zien hoe gevaarlijk het is om de Heere op onjuiste wijze te dienen. Het diepingrijpende gebeuren van de overtreding door beiden heeft blijkbaar niet alleen hun dood tot gevolg. Ook mag Aäron niet zonder meer komen in “het heiligdom binnen het voorhangsel”, d.i. het heilige der heiligen. Vs 2 zegt: niet te allen tijde. Dr. B. Maarsingh vertaalt: nooit meer. Maar de Heere neemt redenen uit Zichzelf: in vs 3 wordt de weg voor Aäron geopend om toch het heiligdom binnen te gaan. Wat een groot wonder van Gods genade. Immers, de Heere verschijnt in de wolk op het verzoendeksel. Het is niet ongevaarlijk om daar tot Hem te komen.

Vraag 2 en 3

2. In bovenstaande valt een paar keer de uitdrukking ‘gevaarlijk’ wat betreft de omgang met God. Legt u dat nog eens uit. Voor ons is dan van belang hoe wij nochtans met de Heere om kunnen gaan. Hoe dan? Is die omgang met Hem ook nu nog gevaarlijk?

3. De wolk is vaker in het OT teken van Gods tegenwoordigheid. Kunt u daar meer voorbeelden van noemen? Ook in het NT?

Vers 3-10 - De voorbereidingen

Aäron mag het heiligdom op die dag alleen binnengaan met een jonge stier als zondoffer en een ram als brandoffer. Ook moet hij zich wassen en de heilige kleding aantrekken, namelijk de gewone priesterkleding met daarbij de tulband. Deze kledij is eenvoudiger dan de normale ambtskleding van de hogepries-

ter. Is het op deze bijzondere dag een teken van nederigheid?

In vs 5 komt het offer voor het volk aan de orde: Aäron moet twee geitenbokken als zondoffer nemen en een ram als brandoffer.

In de vss 6-10 horen we wat Aäron met al de genoemde dieren moet doen. Het zondoffer gaat voorop. Eerst moet er verzoening komen, namelijk voor Aäron zelf en voor zijn gezin (SV: zijn huis). Bedoeld is de priesterschap, vgl. vs 33. De jonge stier van vs. 3 is volgens vs 6 hiervoor bedoeld. In vs 7 komen de beide bokken van vs 5 voor de verzoening van het volk weer ter sprake. Zij moeten voor het aangezicht van de Heere geplaatst worden, bij de ingang van de tabernakel. Er wordt geloot wat er met elk van de twee moet gebeuren: één bok is voor de Heere als zondoffer en één is de weggaande bok, die met zonde beladen de woestijn ingestuurd wordt.

Vers 11-14 - Het offer voor Aäron zelf en zijn huis

In vs 11 wordt de jonge stier, die in de vss 3 en 6 al genoemd is, door Aäron geslacht, zodat er offerbloed is. Hiermee mag hij niet dadelijk het heilige der heiligen binnengaan. Middels een wolk van reukwerk is er bescherming voor Aäron nodig. De ark met het verzoendeksel is immers symbool van de tegenwoordigheid van de heilige God van Israël. Niemand kan Hem zien en in leven blijven, vgl. Ex. 33:20. De wolk van reukwerk zal het verzoendeksel bedekken, opdat Aäron niet zal sterven, vs.13. Het gaat om uiterst zorgvuldige handelingen, met in herinnering de dood van Nadab en Abihu. Pas daarna mag en moet de hogepriester het meegenomen stierenbloed sprenkelen. Eenmaal op en zevenmaal vóór het verzoen-

deksel, zodat het gehele heilige der heiligen in contact is gekomen met het verzoenend bloed. “Aan de kant naar het oosten toe” geeft aan dat de sprenkeling aan de oostzijde plaatsvindt, dat is aan de kant van de ingang.

Vraag 4

4. We kunnen niet genoeg beseffen dat Aäron een zondig mens was en daarom eerst voor zichzelf verzoening moet bewerken. Wat zegt dit u met het oog op de volmaakte Zaligmaker Christus? En met het oog op onvolmaakte dominees, ouderlingen enz.

Vers 15-17 - Verzoening voor het hele volk

Met het bloed van de ene bok, zie vs 8, moet Aäron vervolgens dezelfde handelingen verrichten als zo-even. Nu als zondoffer voor het volk. In vs 16 worden drie soorten ongerechtigheden genoemd: onreinheden, overtredingen en zonden. Samen is dit de totaliteit van hun ongerechtigheden van het afgelopen jaar. Opmerkelijk dat van de tabernakel gezegd wordt dat die staat “te midden van hun onreinheden”. Wat een wonder dat de heilige God wil wonen te midden van een onheilig, zondig volk. Dat kan alleen dankzij het dierbaar bloed der verzoening. Dat kan alleen omwille van het grote offer van Christus, aan het kruis eenmaal volbracht. Overigens worden dus niet alleen de zonden van de Israëlieten verzoend, maar ook het heiligdom als zodanig moet door bloed symbolisch gereinigd worden (Dr. M.J. Paul). Zolang Aäron in het heilige der heiligen doende is, mag niemand in de tabernakel komen.

Vers 18-20 - Verzoening over het heiligdom

In vs 16 kwam reeds de verzoening over het

heiligdom (= heilige der heiligen) aan de orde. Met de tent van ontmoeting wordt daar wel het heilige bedoeld; waar ook het reukofferaltaar staat. Deze indeling komt in vs 20 weer terug. Het dáár genoemde altaar is dan het brandofferaltaar in de voorhof. Ook dit moet gereinigd worden. Dit gebeurt met bloed van de reeds genoemde jonge stier en bok. De horens worden bestreken met bloed en op het altaar wordt zeven keer bloed gesprenkeld. Zo wordt het altaar totaal gereinigd en geheiligd van de onreinheden van de Israëlieten.

Vers 20-22 - De zondebok weggestuurd

Nu de nog levende bok. Aäron moet zijn handen op de kop van de bok leggen. Letterlijk: drukken, erop steunen, vgl. 1:4. Symbolisch worden de zonden op het dier overgedragen. Let op het driemaal ‘al’ in vs 21! Opmerkelijk dat al die zonden ook beleden moeten worden. De uiterlijke handeling is niet genoeg, het gaat om de eerbiedige schuldbelijdenis.

Vraag 5

5. “Let op het driemaal ‘al’ in vs 21!” Waarom is dit zo belangrijk? Kunnen wij ‘al’ onze zonden belijden? Hoe zit het met onze verborgen zonden, zie Ps. 19:13? Is er werkelijk voor alle (beleden) zonden verzoening?

Deze bok wordt de woestijn ingestuurd. Dit gebeurt door een man, die daarvoor gereedstaat. “Die voorhanden is” zegt de SV. Die persoon is er niet speciaal voor aangewezen. Sommigen verwijzen hier naar wat Simon van Cyrene overkwam. Wonderlijk: die bok en die zonden komen nooit meer terug. Er is totale verzoening.

Ter info: in diverse vertalingen wordt niet over een “weggaande bok” gesproken, maar over een bok “voor Azazel”, vgl. ook vs 8, met alle verschillende interpretaties van dien.

Vers 23-28 - Afronding en brandoffers

Na de eigenlijke verzoeningshandelingen wast de hogepriester zich, trekt zijn gewone, weelderige, ambtskleding weer aan en brengt de brandoffers voor zichzelf en het volk, zie ook vs 3 en 5. Opvallend dat hier weer over de verzoenende werking van het brandoffer wordt gesproken, vgl. 1:4.

Het zal intussen ook wel om vernieuwde toewijding aan de Heere gaan.

Het vet van het zondoffer behoort aan de Heere toe; hij laat het geheel in rook opgaan, vs 25.

De man die de bok heeft weggebracht moet zich bij terugkomst eerst reinigen, vs 26.

Ook moeten de kadavers van de jonge stier en de bok voor het zondoffer nog buiten het kamp totaal verbrand worden. Zij zijn als het ware “één brok zonde geworden” (Dr. B. Maarsingh), vs 27-28. Degene die dit doet, moet zich bij terugkeer eerst reinigen.

Vers 29-34 - Eeuwigdurende instelling

Nu wordt het volk aangesproken. Men moet deze verzoendag jaarlijks houden, vs 34.

Tot driemaal toe (vs 29, 31 en 34) wordt deze een eeuwigdurende verordening genoemd: op de 10e dag van de 7e maand, vgl. 23:23-32. Het is een dag van schuldbelijdenis, van totale rust, ja deze dag is een sabbat in het kwadraat. Dit geldt ook voor de vreemdeling (Hebr.: geer), die in hun midden is. Deze is nl. anders dan de totale buitenlander. Ook de opvolgers van Aäron moeten deze dag altijd onderhouden. En men gehoorzaamt!

Vraag 6

6. In dit hoofdstuk wordt heel persoonlijk gesproken over “ongerechtigheden belijden”, vs 21, en “zich verootmoedigen”, vs 31. Wat heeft dit te zeggen aan ons? Wat leren we hier met het oog op de prediking?

Zingen: Psalm 79:4

Ds. J. Belder

• *Bijbelstudie n.t.*

Liefdesleven

1 Johannes 4: 1-21

Dwaalgeesten

Ten tijde van Johannes is de Grieks-Romeinse wereld een broedplaats van allerlei religieuze ideeën. Ze doet niet onder voor de wereld van nu, die een hoog religieus zweefgehalte heeft en waarin absolute waar-

heden verdacht zijn. Is Jezus echt de enige weg tot redding? Lopen er niet vele wegen naar het nieuwe Jeruzalem ...?

‘Geloof niet iedere geest, maar beproef de geesten of ze uit God zijn’, schrijft Johan-

nes. Hij richt zijn pijlen op zogenaamde 'bijbelleraren', door wie een bepaalde geest invloed probeert te krijgen in de gemeente. Die geest staat haaks op de Geest die uitgaat van de Vader en Zijn Zoon, Jezus Christus. Ook Jezus waarschuwde daar al voor (Matth. 7:15; 24:11, 24; Mark. 13:22). En Paulus en Petrus hadden eveneens hun handen vol aan geesten die niet uit God waren (1 Kor. 12:10; Hand. 20:29v; 2 Petr. 2:1v). Dwaalgeesten pogen de gemeente van het fundament af te trekken.

Wat is het onderscheid? Let op de drijfveren, de bedoeling, de inhoud.

Die valse profeten 'zijn uitgegaan' van ons. Kennelijk betreft het vroegere gemeenteleden (zie ook 2:19). De geesten moeten steeds getoetst worden, aldus de gebruikte werkdsvorm. De toetssteen is Gods Woord.

Toetssteen

Zij met wie Johannes botst, ontkennen dat er ooit een Jezus van (ons) vlees en bloed in deze wereld geleefd, geleerd en geleden heeft. Zij achten dat beneden Gods waardigheid en ook van die van henzelf. Zij hebben geen Verlosser nodig. Hier openbaart zich de antichrist (vs.3), de leugengeest, de grote negatvst. Gods tegenspeler.

De dwaling die Johannes ontmaskert en bestrijdt, lijkt verdacht veel op het 'New Age-denken'. Uit de grote vergaarbak van allerlei religies en ideologieën construeer je een bij jouw passende levensvisie. Tegelijkertijd is er een diepe afkeer van het exclusieve van de Bijbel en het christelijk geloof. Oude dwalingen keren terug in een nieuw jasje.

Christus waarschuwt dat valse profetie de eindtijd zal stempelen (Matth. 7:15v; 24:11v). Werd het evangelie nog nooit wer-

kelijk tot ons geestelijk eigendom, dan staan wij open voor iedere 'theologische' modegrill. Voor machten en krachten die het evangelie uithollen en tot een lege dop maken. Waren die eigengereide bijbelleraren wel ooit in hart en geweten geraakt door het Woord dat vlees geworden is? En wij ...?

Overwinnen

De laatste twee hoofdstukken van dit briefje bevatten geen nieuwe thema's. Geloof en liefde zijn de hoofdonderwerpen. Onlosmakelijk met elkaar en met de Heilige Geest verbonden.

In vers 4 belicht Johannes kracht en werkzaamheid van het geloof.

Door de geestelijke wapenrusting te hanteren, staan zijn kindertjes in een overwinningsspositie. Wie uit het geloof leeft, is onoverwinnelijk! Het geloof rekent niet met de helft plus één, maar alleen met de Ene. Dat zal Johannes bedoelen in vers 4 als hij schrijft dat 'Hij meer is', machtiger dan alle antimachten samen. Met Hem zijn wij altijd in de meerderheid.

Waar de Geest van God heerst is vrede, blijdschap, zekerheid, zuiverheid, liefde, geloof, en worden overwinningen behaald op wereld, duivel en eigen hart.

Onze 'spraak' verraadt bij wie wij horen.

De dwaalgeesten (vs. 5) kunnen proberen een schone schijn op te houden, maar vallen door de mand. Scherp contrasteren zij met de gelovigen uit vers 4 en 6. Johannes gebruikt in vers 5 niet het gebruikelijk woord voor verkondigen, de dwaalgeesten babbelen maar wat aan. Maar 'de wereld hoort hen' graag. 'Wereld' (kosmos) is hier in negatieve zin bedoeld. Het is de wereld die Christus afwijst.

Er zijn, betoogt Johannes, uiteindelijk maar twee mogelijkheden: je bent óf uit God, óf uit de wereld. Er bestaat geen grijs middenveld.

Wie uit God is, 'kent' Hem (vs. 6) en trekt telkens weer op Hem aan.

Let op de scherpe contrasten die Johannes aanbrengt. Het is óf, óf. Licht óf duister. Leven óf dood. Gerechtigheid óf zonde. Liefde óf haat. Christus óf antichrist. God óf afgod.

Kenmerken

Johannes' 'lieve kinderen' kunnen de leugen aan. Dat bleek eerder al (1, 2:13; 1, 4:4), mits ze maar blijven in de liefde. Liefde moet blijken doordat je: Gods geboden bewaart (2:2-6, 29; 3:10, 22; 5:3), niet in de zonden leeft (3:6,9; 5:18), je medegelovigen liefhebt (2:9-11; 3:10, 14, 18, 24; 4:7, 11, 20-5:2) en Jezus als de Christus, als Gods Zoon, belijdt (2:23; 5:1). Hieruit blijkt dat je de Heilige Geest hebt ontvangen (3:24; 4:13). Zo brengt Johannes zijn lezers tot de zekerheid van het geloof.

Liefde bewijzen aan de naaste is een duidelijk bijbels kenmerk, een bewijs van 'uit God geboren' zijn.

Telkens duikt het woordje 'weten' op (2:3; 3:2; 3:14.; 5:2; 5:18; 5:20).

God is liefde (vs. 8, 16). Hij hééft niet alleen lief (10, 11, 19), maar is liefde! Eén en al liefde.

Bron en bakermat ervan. Hij bewijst liefde omdat Hij liefde is (vs. 8b).

De vraag is nu niet hoe wij tegenover God staan, de apostel keert het om. Wij horen hoe God tegenover deze wereld staat (cf. Joh. 3:16). God heeft Zijn liefde in deze wereld geopenbaard (vs. 9). Wat verborgen was wordt tevoorschijn gebracht. Zó, dat ieder het zien kan.

'Niet dat wij God liefhebben gehad ...' (vs. 10). Integendeel! We hebben ons uit Zijn handen losgewrikt. Maar God liet het daar niet bij zitten. Hij 'heeft Zijn Kind gegeven ...' als een 'verzoening voor onze zonden' (cf 1, 2:2). Zonder dat daar iets van ons tegenover staat. 'Hierin is de liefde ...' Drie-maal achtereenvolgend wijst Johannes daar op (vs. 9,10,17).

Liefde moeten blijken

Wie leeft uit de liefde van God, zoals een rank uit de Wijnstok (Joh. 15), kijkt door de ogen van Jezus naar deze wereld. Hij verlangt dat ook de wereld Gods liefde leert kennen! 'Kennen' is blijkbaar niet hetzelfde als Hem 'aanschouwd hebben' (vs. 12). Doelt Johannes op de dwaalgeesten? Wellicht beriepen zij zich op bijzondere ervaringen. In Johannes 1:18 lezen we dat niemand ooit God gezien heeft, maar 'de eniggeboren Zoon van de Vader heeft Hem ons verklaard'. Wij kennen de Vader door de Zoon, summum van Zijn liefde (vs. 14).

Alleen door de nauwe verbinding met de bron stroomt Gods liefde door ons de wereld in. Het Griekse woord wijst op een doel dat bereikt wordt. Gods liefde komt tot Zijn bedoeling in het onvoorwaardelijk liefhebben van elkaar. Dat ziet de wereld.

Het gaat erom dat 'wij in Hem blijven en Hij in ons' (vs. 12, 13,15, 16). Dit wederzijds 'blijven' staat garant voor rust en vrede. Weer wijst Johannes op de Geest Die gegeven is (cf. 1, 3:24). God heeft ons 'van Zijn Geest gegeven.' Wij krijgen nooit de beschikking óver Hem, wel deel áán Hem. Hij leidt in alle waarheid (cf. Joh.. 16:5-15), met betrekking tot God en mens, zonde en gena-

de. Hij stelt niet Zichzelf, maar Christus centraal. Hij wijst ons de weg vanuit het Woord. Blijf in 'de leer van Christus' (2 Joh. 9) en 'in de liefde'. Anders val je, vroeg of laat. Blijven in Hem en Hij in ons is het geheim van het christenleven.

Volmaakte liefde

De liefde van God voor doodschuldigen kan alleen maar beantwoord worden met 'wederliefde'. Die liefde beweegt zich naar God én de naaste. Is de liefde bij ons volmaakt (vs. 12), dan hebben wij vrijmoedigheid met het oog op de dag van het oordeel (vs. 17). Ze drijft bovendien de vrees (phobos) uit (vs. 18). Zo niet, dan is de liefde in ons nog niet tot haar uiteindelijke 'doel', tot Gods be-doel-ing, gekomen. Of de liefde drijft de vrees buiten of de vrees de liefde. Vrees is angst voor afwijzing. Ze ontnemt vrijmoedigheid. Als de liefde ondermaats is, pakt vrees zijn kansen.

'Hierin is de liefde bij ons volmaakt (..), *namelijk* dat zoals Hij is, wij ook zijn in deze wereld'. Bedoeld zal zijn: zoals Hij de liefde uitleefde, zo 'behoren' ook wij de liefde in praktijk te brengen. Christus is Middelaar en Voorbeeld. 'Zoals Hij is ...'

Johannes eindigt met een praktisch voorbeeld (vs. 20).

Tot slot: liefhebben van God én de naaste gaat terug op Gods gebod, door Jezus nadrukkelijk herhaald (Matth. 22:37v; Marc. 12:30v). Dat Johannes hier 'de naaste' heeft ingeruild voor 'de broeder' doet daar niets

van af. Hij snijdt het liefdegebod toe naar een concrete situatie, binnenkerkelijk, zo men wil. In de praktijk van het alledaagse leven zal blijken wat ons liefhebben waard is.

Vragen en opdrachten

1. Waarom lopen we warm voor 'het nieuwe', of verdedigen we door dik en dun 'het oude' in de kerk? Welke geest drijft ons?
2. Hebben wij de waarheid in pacht? Klinkt dat niet hoogmoedig en betweterig? Zie ook 1 Timotheüs 6: 20
3. Valse profetie (verkondiging) onderscheidt zich van bijbelgetrouwe verkondiging door afwijkende dogmatische (de leer) en ethische standpunten. Licht dit toe.
4. Hoe veel kerkstrijd en kerkscheuringen zijn niet het gevolg van een tekort aan liefde? Uw mening.
5. Vergelijk 1 Johannes 2: 13 met 4: 4. Tweemaal is sprake van 'overwonnen hebben'. Over wie gaat het? Zijn er verschillen tussen deze verzen?
6. Wanneer zijn wij onoverwinnelijk?
7. Lopen we door veel nadruk te leggen op de liefde geen gevaar dat het 'geloof' een softe aangelegenheid wordt?

Beantwoording van vragen n.a.v. de Toerustingsmorgen van 31 oktober 2020

Vraag:

Dominee De Wilde, u sprak op een bepaald moment over 'geadopteerde kinderen'. In de gangbare betekenis van 'geadopteerd' heeft men het dan over 'aangenomen kinderen'. Maar vanuit het Latijnse woord 'ad-optare' kunnen we het toch beter als volgt vertalen: 'toegewenste kinderen'? Is het dan niet een betekenisvolle zaak, dat de Heere God ons als kinderen naar zich toe wenst? Het gaat in ieder geval van Hem uit, Hij begint ermee, Hij wenst ons als Zijn kinderen, dat kunnen wij toch niet klein krijgen? Nee, Hij maakt ons klein, als Zijn kinderen!

Antwoord:

Vrijheid en adoptie

Ik kreeg naar aanleiding van mijn lezing over vrijheid in de Bijbel nog een mooie opmerking/vraag over het kind van God zijn. Ik benadrukte in mijn lezing dat Bijbelse vrijheid twee kanten heeft. Het is enerzijds een vrijheid van: God bevrijdt ons door het geloof in de Heere Jezus van de zonde (ons verzet tegen God, onze ik-gerichtheid) en alle gevolgen daarvan (schuld, angst voor het oordeel en de toekomst, zinloosheid, leven voor de afgoden, een gefrustreerd redden en rechtvaardigen van jezelf, lijden en dood enz.).

Anderzijds is het een vrijheid tot: God bevrijdt ons zodat we tot onze bestemming komen en voor Hem gaan leven (in liefde, vertrouwen en gehoorzaamheid) en voor de mensen om ons heen. Vrijheid ligt in de Bijbel heel dicht bij 'vrede' (shalom): goede relaties met God, onze naaste en de schepping. Het diepste daarvan is het kind van God zijn. Echte vrijheid is weer leven als een kind van de Vader (Luk. 15:11-32). Ik noemde dat in mijn lezing 'adoptie': God neemt zondige mensen tot Zijn kinderen aan. De vraagsteller merkt op dat het Latijnse 'adoptare' letterlijk betekent: 'naar zich toe wensen'. Een hele mooie gedachte: God 'wenst' ons als kinderen 'naar Zich toe'. Hij wenst ons als Zijn kinderen. Wat een wonder!

Ds. M.K. de Wilde, Sommelsdijk

Vraag:

Op onze reformatieavond werd er de nadruk op gelegd dat God aan Luther een tweevoudige gerechtigheid schonk. Enerzijds de gerechtigheid door het geloof (Romeinen 3), en ten tweede gerechtigheid tot heiliging. Mij is bekend dat gerechtigheid en heiliging in het geloof samengaan. We mogen wel onderscheiden, maar nooit scheiden.

Met grote aandacht zowel het refereert van ds. de Wilde als dat van u beluisterd, maar de vraag rees bij mij: kunt u citaten noemen waar Luther ook de nadruk legt op de heiliging.

Antwoord:

De formulering ‘tweevoudige gerechtigheid’ is mij in dit verband niet bekend. Het is zo dat gerechtigheid uit de werken der wet staat tegenover gerechtigheid door het geloof alleen. Dat laatste is de ‘vreemde gerechtigheid’, dat wil zeggen de gerechtigheid waaraan wij zelf part noch deel hebben, maar die als louter geschenk ons toegerekend wordt zodra we in het geloof met Christus verbonden zijn.

Luther heeft in zijn geschrift over de vrijheid van een christen duidelijk gemaakt dat het Evangelie bevrijdend is omdat het ons leert dat we niet langer als slaven tevergeefs hoeven te streven naar het volbrengen van Gods wet. Als kinderen en erfgenamen mogen we ons erin verheugen dat de volkomen gehoorzaamheid van Christus aan de wil van Zijn hemelse Vader ons ten deel valt.

Deze sterke nadruk op de rechtvaardiging van de goddeloze door het geloof alleen leidt bij Luther beslist niet tot een onderbelichting van de heiliging. Daarvan werd hij zoals bekend door zijn tegenstanders wel beschuldigd. In het tweede deel van het boekje over de christelijke vrijheid komt Luthers aandacht voor de levensvernieuwing sterk naar voren, waar de reformator aangeeft dat de gelovige door de verbinding met het Woord herschapen wordt naar het beeld van

Christus en zo in navolging van Hem gaat wandelen en handelen.

Het is waar dat Calvijn evenwichtiger dan Luther schrijft over rechtvaardiging en heiliging (vergeving en vernieuwing) als duplex gratia, tweezijdige genade, in onlosmakelijke verbondenheid. Terwijl Luther volle nadruk legt op de ontdekkende functie van de Wet spreekt Calvijn – zonder overigens die spiegel functie van de Wet te ontkennen - toch vooral over de Wet als regel van de dankbaarheid in het leven van de wedergeborenen.

Deze didactische betekenis van de Wet treffen we bij Luther nauwelijks aan. Maar, zoals gezegd, de heiliging krijgt bij hem zeker de nodige aandacht. Ik illustreer dit met een citaat uit Luthers Kleine Catechismus uit 1529. Hij schrijft daar over de betekenis van de waterdoop: ‘Het betekent, dat de oude Adam in ons door dagelijks berouw en boete verdronken moet worden en sterven met alle zonden en boze lusten en dat er daarentegen dagelijks een nieuw mens tevoorschijn moet komen en opstaan om in rechtvaardigheid en reinheid voor God te leven’. Dit lijkt veel op wat in zondag 33 van de Heidelbergse Catechismus over de bekering wordt gezegd en laat helder zien hoe Luther en de gereformeerde reformatie samenstemmen inzake de heiliging van de mens.

Dr. J. Hoek, Veenendaal

Wijzigingen adresboekje 2015

De volgende wijzigingen in 'het Adresboekje' doorvoeren:

- 1) de MV 'Timotheus' te Woudenberg (blz. 41) heeft een nieuwe penningmeester: dhr. J. Verhage, Middenstraat 48a, 3931 HK Woudenberg.
- 2) de MV 'Calvijn' te IJsselmuiden (blz. 48) heeft een nieuwe secretaris: dhr A.C. Post, Leeghwaterstraat 17, 8265 ZK Kampen.
- 3) de MV 'Wees een zegen' te Putten (blz. 30) heeft een nieuwe penningmeester: dhr. M. Schuit, Huinerwal 8, 3881 LX Putten.
- 4) de MV 'Eben Haëzer' te Uddel (blz. 25) heeft een nieuwe voorzitter: dhr. C. Roos, Markveldweg 6B, 3888 MB Uddel.
- 5) het adres van de voorzitter van de MV 'Bouwen en Bewaren' te Woudenberg (blz. 41) is gewijzigd: ds. A.B.Sloof, Schans 21, 3931 KJ Woudenberg.
- 6) de MV 'Immanuël' te Oude Pekela (blz. 46) heeft een nieuwe secretaris: dhr. B. Roelfsema, Abr. Westersstraat A155, 9663 PD Nieuwe Pekela.
- 7) de MV 'Timotheüs' te Ridderkerk (blz. 33) heeft een nieuwe secretaris: dhr. A. Hamoen, Middenmolendijk 185, 2986 AB Ridderkerk.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,

Ds J van Dijk, secr.
e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl

1e voorzitter: Ds. J.H. Lammers
Vlinderlaan 116, 3863 GK Nijkerk
T 033 2000592 • j.h.lammers1@gmail.com

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Havikshorst 11, 3871 JK Hoevelaken
T 033 2584004 • dsjpn@hetnet.nl

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Dondersstraat 6, 2984 GR Ridderkerk
T 0180 398670 • ds.j.vandijk@hetnet.nl

2e secretaris: Dhr. C.D. Groenendijk
Koolmees 35, 2986 VB Ridderkerk
T 0180 423817 • c.d.groenendijk@hotmail.com

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
T 0348 746906 •
accountant.c.oosterom@planet.nl

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
T 0318 516930 • jvancapelleveen@solcon.nl

Lid: Ds. E. de Mots (Redactie-adres)
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
T 0180 424636 • predikant@rondzes.nl

Lid: Ds. J.M. Molenaar (Themadagen)
Vossenakker 2, 6711 CZ Ede
T 0318 307748 •
ds.jmmolenaar@hervormdede.nl

Lid: Ds. A. Snoek (Verdiepingsconferentie 23+)
Kerkstraat 8, 4041 XB Kesteren
T 0488 723120 • asnoekvdm@solcon.nl

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Ceintuurbaan 32-34, 1271 BJ Huizen
E info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)
Mutaties: Schriftelijk melden aan het Bonds bureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

• Organisatienieuws

Mannenthemadagen

In het achterliggende seizoen konden – met uitzondering van Woerden – de mannenthemadagen 2020 helaas geen doorgang vinden. De geplande mannenthemadagen zijn om die reden doorgeschoven naar 2021.

Het thema is: *'Hemel en hel, feit of fictie?'*

Onder het voorbehoud van Jakobus zien we uit naar mooie mannenthemadagen.

Houdt u de website in de gaten
(www.mannenthemadagen.nl).

Daar kunt u zich in de komende tijd aan-

melden om een mannenthemadag te bezoeken.

Tholen (17 april): ds. H. Peet uit Sliedrecht en ds. M.M. van Campen uit Goes

Ridderkerk (11 september):

ds. W.N. Middelkoop uit Harderwijk en

ds. M.M. van Campen uit Goes

Veenendaal (23 oktober): ds. J.P. Nap uit Hoevelaken en ds. B. de Graaf uit Nunspeet

't Harde (17 april): ds. J.P. Nap uit

Hoevelaken en ds. B. de Graaf uit Nunspeet

U krijgt nog informatie over de mannenthemadag in Woerden. Uiteraard zal daar een ander thema worden gekozen. Wanneer het thema en de geplande datum bekend zijn, hoort u meer van ons.

• Overlijdensberichten

'de HEERE is mijn Herder'

Wij kregen het droeve bericht van het overlijden van ons rustend erelid en oud voorzitter

JOHANNES OLT Hof

in de leeftijd van 89 jaar.

Gedurende ruim 60 jaar was hij een trouw en meelevend lid van de mannenvereniging.

We wensen zijn echtgenote en verdere familie Gods vertroosting en ondersteuning toe in dit verlies.

Mannenvereniging 'Calvijn'

Wierden, oktober 2020

*Als ik Hem maar kenne,
Hem de mijne weet....*

Met droefheid hebben wij kennis genomen van het overlijden van ons oud lid en secretaris

**HENDRIK LEONARDUS
VAN KAMPENHOUT**

in de leeftijd van 89 jaar.

Wij wensen zijn vrouw, kinderen en kleinkinderen Gods troost en sterkte toe voor de komende tijd.

Bestuur en leden van
Mannenvereniging
'Onderzoekt de Schriften'

Dirksland, 22 september 2020

• Overlijdensberichten

*Niets kan ons scheiden van
de liefde van Christus*

Met verdriet ontvingen wij het bericht dat voor ons onverwacht door de Heere uit dit leven is weggeroepen ons lid

FLOOR VAN DER RHEE

in de leeftijd van 67 jaar.

Wij denken terug aan zijn betrokkenheid en zijn opbouwende inbreng bij onze vergaderingen.

Moge de Heere zijn vrouw en familie ondersteunen in dit verlies.

Bestuur en leden
van mannenvereniging
'Onderzoekt de Schriften'
te Giessen-Nieuwkerk

*De HEERE is goed, Hij is ter sterkte in
den dag der benauwdheid, en Hij kent
hen die op Hem vertrouwen.*

Nahum 1:7

Met droefheid geven wij kennis van het overlijden van onze broeder

GERRIT BULTMAN

in de leeftijd van 86 jaar.

Jaren was hij de algemeen-adjunct van onze mannenvereniging en bezocht hij trouw onze verenigingsavonden. We hopen zijn markante persoonlijkheid nog lang eervol te mogen gedenken. We wensen zijn kinderen en kleinkinderen de troost en nabijheid des Heeren toe.

Bestuur en leden van de
mannenvereniging 'Calvijn'
te Zwolle

Zwolle, oktober 2020

• Gedicht

Gebed in eenzaamheid

Uit: 'Overgave'
door Mies Vreugdenhil

God, als het duister mij omringt
en iedere weg lijkt afgesneden,
als ik in eenzaamheid verdrink
en nog nooit zo heb geleden;
ik soms niet weet waarvoor ik leef
en al mijn ramen zijn beslagen
als ik voor Uw grootheid beef,
mijn leven is gestold tot vragen.
Steek dan Uw hand uit, roep Uw kind
zodat het weer zijn Vader vindt.